

867142

КАЛЯН САНЖ

ТЕЕГИН БУЛГ

нко

ТЕЕГИН БУЛГ

Шүлгүд, келвормүд,

шүлгчин архивэс авгдсн материалмуд

Цуглулад, барт белдснь Салдса Алла

Элст

Хальмг дегтр һарһач

2005

НАРЦ (СОДЕРЖАНИЕ)

Вступительное слово	5
От составителя	7
Шүлгүд	17
Хальмг келн	18
"Хальмг келн — уурхан саң!.."	19
"Үкрч Номтас..."	20
Тиигж гижм	20
Үгин амтн	22
"Һа-Һа" дасх кергтэ	23
"Зүүнд утц эс нүдлхлэ..."	24
"Бичкндм эрклдг цол болж уга..."	25
Халһрсн халун дурм	25
Хар тарвж	27
Агчм	29
Һал асаһад одхнчн	30
Теегин асхн	32
"Хээкрэд, уульн дуудсар..."	32
Дурни цогт ээжэ	33
Дуртав	34
"Сөңч күүкд күүг..."	36
Хойр уласн	37
Чамд	38
 <i>Дуунд тохрсн шүлгүд</i>	
Хэрү уга	39
Элстин суврсн сө	40
Хээмнь, чамаһан	41
Харада	43
Харһан хальсн домбр	44
"Күргн"	45

Архивэс	47
Ээж — эрүн үг	48
Ээж	49
Алtn частр	51
"Хальмг поезд"	54
"Төрсн келэн нээлхлэ..."	55
Кермнэ чансн цэ	55
"Хоңл болвчн — морддг..."	56
"Үгэс үнтэ зөөр..."	56
"Үг гидг юмнд..."	57
"Дуулхнь, дуулхнь — соңсхш..."	57
Дун (Дурн)	57
"Өгсн болзгтан күрхэр..."	58
Кен өвчтэ күүнд	58
"Һолын усн эргэн цокна..."	58
"Чограй теңгсин дольган..."	59
"Апорт гидг альмн..."	59
Дандр	60
"Хазаран күмнд мөлтлүлэд уга..."	61
"Жирлһн болад жиннэд..."	61
"Һуча, хээмнь, Һуча..."	61
Цаһан Нур	62
"Әмдин жирһл эдлхд..."	62
"Сежгтэ киитн салькнь..."	63
<i>Хойр мөртнр</i>	
"Сээхн нүднд эс үзгдсиг..."	64
"Ноха цокм ном бэәнү?..."	64
"Гергн гисн — тергн..."	64
"Булгин усна өөр..."	64
<i>Дөрвн мөртнр</i>	
"Хөв тату болхла..."	64

"Бүлтәһәд нүдәрн иднә..."	65
"Зуһу эс болсндан..."	65
"Хөөрмг ууж өсләв..."	65
"Хүрм — хәрдг..."	65
"Үкл уга Дурн..."	65
"Алңһа Манҗин Алңһ..."	66
"Чирмл уга ширтдг..."	66
"Архайг касн — берк..."	66
"Иргәр орсн салькн..."	66
"Уусн усм..."	66
"Иньгән санхларн..."	67
"Йөрәл гисн..."	67

Нәәмн мәртнр

"Негт, сүрг шоглад..."	67
"Нарн негт самоварла харһна..."	67
"Зовшго юмнд зовж..."	68
"Шүд хазад цуглрһна..."	68
"Билг-мергниг үзхләнь..."	68

Дневники (из записных книжек)

<i>Колымские рассказы</i>	104
Баня	104
Изюм	105
Письмо от Изюма	106
По дороге в Талгар	108
Комиссия	110
Девчата	111
Гостиница	112
Наш дом	114
Покушение на Матроса	115
Я на свободе!	116
Костенко	117
Пахари	120
Стеша Калиновская	124

Незабываемая прогулка	125
Букрей	127
Яблоки	129
Неожиданная встреча	131
Работа над "Грамматикой"	133
Рождение театра	134
Фольклор	139
Частр	140
Бийэн буульһн	142
Магтал	144
Йөрэл	146
Муужрулһн	153
Харал	155
Шавашмуд болн домбрт келгдг дуд	156
Сөнгин дун	160
Саатулын дун	162
Домг	
Хавхг	163
Тууж	
Мазн-баатрин туск туужас	170
Гүңг нойн Һалдн Орв хойрин тууж	185
Тууль	
Мань Хар хан-көвүнэ нутг	193
Цөн малта Цөңтл гидг эмгн өвгн хойр	197
Олн-эмтнэ дуд	
Машин цэвдр	205
Хаана хээрн йосн	206
Зу гидг һазр	207
Шаңһтахн Шарһа	207
Хасг зандн хар	208
Бор эргин харцх	209
Янхл гидг балһснд	209
Богшурһа болсн яараплан	210
Алтан һуута шүтән	210

Чоңкна Манж	211
Саарл-саарл мөрд	211
Хуц хамрта бор	212
Һасн көлтә күрн	212
Цегәшг нуурин көвөд	213
Нәрн һолын бурһсн	213
Долан бернтә домбр	214
Элә гидг шовун	214
Дүүвр насн	214
Сеерин харһа	215
Нимгн цаһан альчур	215
<i>Седклин тачалын туск дуд</i>	216
<i>Һашута дуд</i>	224
<i>Зун тәвн наста дуд</i>	229

Дуртав

У теегин көвүнлив,
Унтрад уга зальталив.
Урһад шавшсн ноһанд,
Урлдад гүүсн унһдт
Улм хөөнән дурталив.

Цецгэ цугтаг үздг,
Чееж хураһад хадһлдг
Өргн теегтән дүңгәсн
Өндр хар толһадан
Өрлэ давшдан дуртав.

"Сарин сарулд хулхач дурго,
Сән күүнд мунь дурго..."
Үсәрсн сарул сөөдән,
Үүлнь талрсн теңгртән
Үнн зүркәрн дуртав.

Турглад гүүгсн булгинни
Тунһлң дольганднь дуртав.
Дун хар дүңлэ —
Дөгәд бульглдг цагла
Дүүрәһинь чинһхдән дуртав.

Цандгин көвәһәр тогльсн
Цаһан-цаһан хурһдтан,
Цахин дууһар дүүргсн
"Цаһан" нертә нууртан
Ца-цааһан дуртав!

Эрднин Харухса һазрар
Ээзгә болад шарлсн,
Эрәтрсн элсн цонхсар
Эргәд кесг хатрлав —
Эднд чигн дуртав!

Уняртсн өрүн маңһарт, * * *
Уулын өндр орад,
Дольгалсн цаһан өвснд,
Долвксн Алтн һаснд —
Дун уга дуртав!..

Өмтө, өмн угад,
Өдстө, эрүн сээхнд,
Йиртмжин заясн хээрнд,
Йилһэтэ урна бүрдэснд —
Йилһэн уга дуртав!

Усар цөлдсн теегинм
Урлнь зөркөхэн уурчана.
Чоһра теңгсин дольган
Чолун эргэн эвджэнэ —
Цугтад бийм дуртав!

Шинкэн толһалсн хулснд,
Шимлдсн шовудын күүндэнд,
Дегдрэд гүүдг зааргт,
Делэд нисдг хунмудт —
Дегд үлү дуртав!

Өвкнрин ясн оршгсн
Өргн теегтэн дуртав.
Өлзэтэ цаган өргжүлсн
Өнр баһчудтан дуртав.
Дуулх дутман —

хоолм сарулдна.
Дурлх дутман —
зүркм залурна.

1974 ж.